Puolustusministeriö NEUVOSTORAPORTTI PLM2022-00068

Uljas Ilmari(PLM), Ilvesniemi Anna(PLM), Salo Krista(PLM)

23.05.2022

Asia

Ulkoasiainneuvosto puolustusministerikokoonpanossa ja Euroopan puolustusviraston johtokunta ministerikokoonpanossa 17.5.

Kokous

Ulkoasiainneuvosto 17.05.2022

Ajankohtaisissa asioissa käsiteltiin sotilasoperaatio EUTM Malin jatkoa. Haastavasta tilanteesta johtuen EU päätti viime kuussa keskeyttää koulutustehtävät ja Euroopan rauhanrahaston kautta toimitettavan materiaalituen. Operaatiota ei olla lopettamassa, vaan sen tehtäviä mukauttamassa. Etenemistä linjaavaa Malin strategista katsausta käsitellään lähitulevaisuudessa.
Muissa asioissa Ruotsi ja Suomi kertoivat päättäneensä hakea Naton jäseniksi.
Puolustusministerit keskustelivat strategisen kompassin toimeenpanosta kriisinhallinnan näkökulmasta. Keskustelussa korostui tarve tehostaa operaatioiden toimintaa mandaatteja kehittämällä, joustavuutta lisäämällä ja Euroopan rauhanrahastoa hyödyntämällä. Toimeenpanevien toimien lisäämistä tulee harkita ja tässä yhteydessä artikla 44 voi tarjota joustavan mahdollisuuden halukkaille osallistua. Useat jäsenmaat korostivat komentorakenteiden kehittämistä.
Jäsenmaat ilmaisivat täyden tukensa Ukrainalle. Ukrainan puolustusministeri kertoi itään ja etelään painottuvien taistelujen tilanteesta ja pyysi EU:ta lisäämään tukea. Ukrainan kannalta EU:n, Naton ja muiden kumppanien tuen koordinointi on äärimmäisen tärkeää, jotta Ukrainan tarpeisiin vastataan järjestelmällisesti.
EU:n ja Naton tulee akuutin tilanteen tukemisen lisäksi katsoa pitkällä aikavälillä, miten Ukrainan puolustusvoimista saadaan moderni ja kyvykäs. Ukrainan osallistaminen Euroopan ja lännen turvallisuusrakenteisiin on tärkeä kysymys, josta keskusteltava EU:ssa ja Natossa.
Euroopan puolustusviraston (EDA) johtokunnan kokouksessa hyväksyttiin EU:n puolustusalan innovaatiokeskuksen perustaminen. Ministerit keskustelivat puolustuksen investointivajeista. Jäsenmaat tukivat laajasti EDA:n analyysiä. Osa jäsenmaista katsoi EU:n kannustimet, kuten rahoitusinstrumentit, tarpeelliseksi. Jäsenmaiden mukaan nyt on paitsi lisättävä investointeja puolustukseen myös käytettävä rahat tehokkaammin esimerkiksi yhteishankintoja lisäämällä.

<u>Ajankohtaiset aiheet</u>

Varsinaisena ajankohtaisena asiana käsiteltiin EU:n sotilaallista koulutusoperaatiota Malissa. **Borellin** mukaan Malin hallinto ei ole eri tasoilla käydystä kirjeenvaihdosta huolimatta tarjonnut tarvittavia takeita siitä, ettei

yhteistyötä Wagnerin kanssa tehdä. Päinvastoin yhteistyön nähdään lisääntyneen, minkä tähden EU päätti viime kuussa keskeyttää EUTM Malin koulutustehtävät ja Euroopan rauhanrahaston kautta toimitettavan materiaalituen. Operaation neuvonantotehtäviä on kuitenkin jatkettu. Tällä hetkellä Malissa on noin 900 sotilasta pääasiassa Espanjasta. Jäsenmaiden ilmoitukset operaatiosta vetäytymisestä eivät ole olleet ristiriidassa EU:n päätöksen kanssa keskeyttää koulutus, eikä kyse täten ole ollut jäsenmaiden yksipuolisista päätöksistä. Jatkossa YTPP-operaatioille, ml. Sahel, tarvitaan kohdistetumpia tehtäviä pienemmillä tiimeillä, kohdistettua tukea Euroopan rauhanrahastosta sekä joukkojen seurantaa kentällä. Vaikka EUTM Malin toimintaa ei voida jatkaa nykyisessä muodossaan, ei tämä tarkoita koko operaation lopettamista, vaan sen toiminnan mukauttamista. Borrell vetosi siihen, että jäsenmaat vetävät joukkojaan koulutuksen lopettamisen myötä koordinoidusti.

EU:n sotilasesikunta EUMS:n johtaja **Bléjeanin** mukaan EUTM Mali jatkaa parhaansa mukaan toimintaa siltä osin, kuin se on mahdollista. Sotilaiden välinen yhteistyö on edelleen sujunut hyvin. Wagnerin läsnäolo on kuitenkin huolestuttavaa ja etenkin väitteet FAMA:n kanssa tehdystä massamurhasta Mourassa Keski-Malissa. Myös Malin ilmoitus vetäytymisestä Sahelin G5-rakenteista on huolestuttava. Koordinaatio on tärkeää.

Muutama jäsenmaa korosti, että huhtikuussa tehty päätös koulutuksen ja EPF-tuen lopettamisesta oli oikea. Puheenvuoron käyttäneet jäsenmaat painottivat mandaatin sopeuttamista uuteen tilanteeseen ja koordinaation tärkeyttä. Jäsenmaat ilmaisivat painokkaan huolensa Malin tilanteesta.

Muissa asioissa Ruotsi ja Suomi kertoivat päättäneensä hakea Naton jäseniksi. **Suomi** kertoi, että päätös tehtiin perusteellisen arvioin jälkeen, ja sillä on laaja julkinen ja poliittinen tuki. FI uskoo, että Suomen Nato-jäsenyys lisäisi Pohjois-Euroopan ja koko Euroopan vakautta. Naton liittolaisena Suomi toisi lisäarvoa Naton ydintehtäviin ja samalla vahvistaisi EU:n ja Naton välistä yhteyttä. On hyvä, että historiallinen askel otetaan samanaikaisesti Ruotsin kanssa. Suomi tulee jatkossakin vahvasti tukemaan EU:n puolustusagendaa, mukaan lukien EU:n solidaarisuus ja YTPP-operaatiot. Nato tarjoaa uusia mahdollisuuksia myös EU:n puolustusaloitteissa.

Korkea edustaja Borrell totesi, että koko neuvosto kannattaa Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyyttä, joka tukee Euroopan turvallisuutta ja EU-Nato-yhteistyön vahvistamista.

Strategisen kompassin toimeenpano: EU:n kriisinhallinta

Korkea edustaja Borrell totesi, että kompassin osalta nn aika siirtyä toimeenpanoon. Toimia on kompassissa noin 80 ja suurimmalla osalla niistä on konkreettinen aikataulu. Versailles' toimeksiannon mukainen investointipuuteanalyysin käsittely aloitetaan huomenna. On tärkeää, että nyt kun puolustukseen investoidaan enemmän, investoidaan myös fiksummin. Kumppanuuksien osalta Borrell korosti yhteistyötä Naton ja Yhdysvaltojen kanssa. Kompassi on jäsenmaavetoinen prosessi. Puolustusministerit keskeisessä roolissa.

Operaatioiden toimintaympäristö on muuttunut merkittävästi viime kuukausina. Kilpailijat haastavat EU:ta ja kumppanit vaativat enemmän. Tähän vastatakseen EU:n tulee ensinnäkin olla joustavampi. Jäsenmaiden tulee hyväksyä operaatioille useampia toimeenpanevia toimia, kuten accompaniment-toiminta. Artiklan 44 tarjoamia mahdollisuuksia joustavuuteen tulee käyttää ja sitä voisi hyödyntää myös toimeenpanevien tehtävien osalta. Toisekseen pitää olla kyvykkäämpi estämään kriisien syntymistä. EU:n tulisi tarjota koulutustoimintaa myös ennen tilanteen eskaloitumista. Guineanlahti on hyvä esimerkki tällaisesta alueesta ja EU:n tulisi panostaa toimiin alueella välittömästi. Alueella voitaisiin hyödyntää Train&Equip -mallia, mutta pienemmässä mittakaavassa ja joustavammin. Lisäksi Euroopan rauhanrahastoa (EPF) tulee hyödyntää tehokkaasti.

Operaatioiden tulee perustua vahvaan oikeudelliseen pohjaan. Kasvavaksi ongelmaksi saattaa muodostua Venäjän veto-oikeus YK:n turvallisuusneuvostossa. EU:lla tulisi olla vaihtoehtoja toiminnan mahdollistamiseksi.

EU:n sotilaskomitean puheenjohtaja Brieger kiitti puolustusinvestointien lisäämisestä. Varastojen täydennys on tärkeää niin Ukrainan tukemisen jatkamisen kuin jäsenmaidenkin turvallisuuden kannalta. Operaatiot toimivat haasteellisessa ympäristössä. Brieger peräänkuulutti EU:n taisteluosastojen (EUBG) rostereiden täyttämistä. EURDC:n konsepti tulee saattaa valmiiksi vuoden loppuun mennessä.

EU:n sotilasesikunnan johtaja Bléjean korosti haastavaa toimintaympäristöä. Tehokkuuteen tarvitaan joustavuutta. Koulutusoperaatiot tulisi muuttaa sotilasoperaatioiksi, jotta toiminta voisi olla koulutusta laajempaa. Tulisi myös harkita eri mittakaavan operaatioita pienistä muutaman hengen operaatioista laajoihin operaatioihin. Pienellä operaatioilla voidaan parantaa vakauttavaa vaikutusta ja ennakoivaa vaikuttavuutta. Sotilaallisesti on tärkeää, että operaatioilla on sekä toimeenpanevia että ei-toimeenpanevia toimia. Ei-toimeenpaneva accompaniment-toiminta ei saavuta tavoitteita, eikä esimerkiksi kansainvälisen oikeuden toteutumista voida mitenkään seurata. Tehokkuus vaatii myös riskinsietokykyä toimeenpanevien toimien muodossa. Strategisen kommunikaation parantaminen on tärkeää. Pitää olla ennakoivampi ja korostaa selkeällä viestinnällä operaatioiden lisäarvo. Nämä tulisi huomioida Malin strategisessa katsauksessa.

Komissaari Breton totesi kompassin osalta lyhyesti komission osallistuvan jo aktiivisesti toimeenpanoon. Komission investointipuuteanalyysi on tarkoitus tarjota mahdollisuuksia puolustusteollisuuden toimijoille. Breton korosti, että puolustusmenojen osalta nähdään vuosikymmenten ajalta puutteita. Nyt toki puolustusmenot kasvavat, mutta Euroopassa yleisesti ollaan merkittävästi jäljessä asetetusta tavoitteesta investoida 2 % vuosittain. EDA:n kanssa on tehty analyysi avaintoimista, joilla voidaan korjata menneisyyden virheitä. Puolustusteollisuudessa on tunnistettu vastaavia haasteita kuin rokote- ja energiamarkkinoilla, tarvitaan siis koordinaatiota. On välitön tarve täyttää varastoja ja tämän tulee olla yksi avaintoimista. Lisäksi on olemassa riski jäsenmaiden väliseen kilpailuun ja tämän osalta komissio tulee esittämään toimia jäsenmaiden yhteistyön ja koordinaation kannustamiseksi.

Joustavuutta tarvitaan myös budjetin osalta. Rakenteellisesti eurooppalaisessa puolustusteollisuudessa pitää liikkua kohti yhteishankintoja ja muokata puolustusteollisuuden rakennetta, jotta se vastaa tähän. Breton näkee tarpeen yhteistyötä kehittävälle viitekehykselle niistä kriittisistä suorituskyvyistä, joita yksikään jäsenmaa ei voi itse valmistaa. Kaikkia olemassa olevia työkaluja tulisi hyödyntää myös paremmin puolustusteollisen pohjan vahvistamiseksi.

Jäsenmaat korostivat puheenvuoroissaan joustavuuden lisäämistä ja EURDC:n kehittämistä. Osa jäsenmaista oli valmis harkitsemaan toimeenpanevia accompaniment-toimia operaatioihin. Useat jäsenmaat peräänkuuluttivat komentorakenteiden kehittämistä muutaman samalla painottaen kansallisten esikuntien tärkeyttä. Euroopan rauhanrahastoa pidettiin tärkeänä välineenä kumppanien tukemiseksi ja sen parempaa hyödyntämistä toivottiin. Muutama jäsenmaa painotti sotilaallisen liikuuvuden kehittämistä nykyisessä toimintaympäristössä. Useat jäsenmaista painottivat, että operaatioalueilla tulee hyödyntää laajasti koko EU:n toimivalikoima pelkkien sotilaallisten kriisinhallinta toimien lisäksi ja EU:n tulee panostaa enemmän konfliktien ennaltaehkäisyyn.

Keskustelussa todettiin, että jäsenmailla on yhteisymmärrys siitä, että operaatioiden toimintaa tulee kehittää. Ensinnäkin pitää olla ymmärrys kumppaneiden toiveista ja olla vähemmän eurosentrinen. Toisekseen pitää olla tehokkaampi, pitää kyetä linkittämään koulutus ja varustetuki. Kolmanneksi pitää sopia joustavammista mandaateista, jotka toimivat paremmin muuttuvassa turvallisuusympäristössä. Neljänneksi pitää kyetä osallistumaan jo ennen konfliktin eskaloitumista.

<u>Keskustelu Ukrainan puolustusministeri Oleksii Reznikovin ja Naton varapääsihteeri Geoană kanssa</u>

Ukrainan puolustusministeri **Oleksii Reznikov** osallistui kokoukseen videoyhteydellä. Renzikov kiitti tuesta. Ukrainan tavoitteena on työntää venäläiset ulos maasta, vakauttaa tilanne ja ottaa Ukrainan kansainvälisesti tunnistetut rajat hallintaan. Sota on jatkunut nyt yli 80 päivää. Sodan painopiste on nyt etelässä ja idässä. Reznikovin pääviestit EU:n puolustusministereille ovat: 1. Venäjän hyökkäys etenee joissakin osissa maata ja kohdistuu raa'asti siviilejä kohtaan; 2. tarvitaan parempaa koordinaatiota kansainväliselle avulle, ml. EU, Nato, US, UK, Kanada, jne., lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä; 3. EU:n jäsenmaiden, Naton ja Yhdysvaltojen tulee päivittä tukeaan.

Jäsenmaiden keskustelussa kaikki antoivat tunnustuksensa Ukrainan taistelulle ja ilmaisivat tukensa koko Ukrainalle. Materiaaliavun lisäksi on siirrytty koulutuksen (mm. Saksa ja Alankomaat) tarjoamiseen Ukrainan puolustusvoimille. Jäsenmaat pyrkivät lisäämään asetoimituksiaan. Osa kuitenkin totesi, että EU ja Nato eivät tee tarpeeksi Ukrainan tukemiseksi ja tuleekin lisätä poliittista, taloudellista, diplomaattista ja aseellista tukea. Lisäksi tulee tehdä kaikki vastatoimet Venäjän osalta. On tärkeää, että EU-mailla on selkeä kuva siitä, mitä Ukraina tarvitsee. Useammat jäsenmaat pyysivätkin tarkennusta tarpeisiin. Kansainvälisen koordinaation kannalta Ramsteinin koordinaatioryhmä on keskeinen toimija. Keskustelussa korostui, että EU:n ja Naton

toimien tulee vastata Venäjän uhkaan ja nostaa kynnystä sen voiman käytölle. EU:n ja Naton yhtenäisyys korostui läpi keskustelun.

Jäsenmaiden omista varastoista tehtävien toimitusten lisäksi osa jäsenmaista on toimittanut materiaalia ostaen sen markkinoilta. Keskustelussa korostuikin, että EU-maiden tulisi paremmin koordinoida yhteishankintoja ja näiden osoittamista Ukrainalle. Keskustelussa esitetiin, että EU-puolustusministereiden kokouksia yhdessä UA:n kanssa tulee jatkaa sodan päättymisenkin jälkeen. Ukrainan integraatio euro-transatlanttiseen rakenteisiin nähdään keskeisenä toimena. Jotkin jäsenmaat palasivat aiemmin tehtyyn ehdotukseen EU:n operaatiosta Ukrainassa. Osa katsookin, että esitystä tulisi työstää nykyisessä tilanteessa ja sodan vaikutukset huomioiden. Fokus voisi esim. olla miinanraivauksessa.

Ukrainan ministeri Reznikov vastasi jäsenmaiden kommentteihin ja kysymyksiin tuoden esiin tarkempia tarpeita nykyisessä taistelutilanteessa. Reznikov kiitti myös EU-operaatiota koskevasta ideoinnista sekä alleviivasi toivettaan EU-jäsenmaiden vahvasta yhteistyöstä Ukrainan tukemisessa, ml. aseellinen tuki ja koulutus.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan

Jäsenmaat ja **Naton varapääsihteeri Geoanăn** jatkoivat keskustelua. Keskustelussa todettiin, että Putinin tavoitteet ovat epäonnistuneet, sillä sota on venynyt Ukrainan vahvan puolustuksen vuoksi, länsi on yhtenäinen ja Venäjä on eristetty kansainvälisessä järjestelmässä. Venäjän hyökkäys on muuttanut koko Euroopan turvallisuutta. Ukrainan puolustussota on koko Euroopan puolesta. Venäjän vaati ennen hyökkäystään, että Naton laajentumisen tulisi päättyä ja Naton tulisi palata takaisin vuotta 2004 edeltävään tilaan. Sen sijaan Suomi ja Ruotsi ovat tehneet historialliset päätökset hakea jäseniksi. Päätökset tukevat Pohjois-Euroopan, Itämeren ja koko euro-transatlanttisen yhteisön turvallisuutta ja puolustusta. EU:n ja Naton yhteistyö ei ole ollut näin vahvaa koskaan. Naton ydintehtävä on puolustaa liittolaisiaan. Nato vahvistaa itäistä puolustustaan. Vahvistuksia tehdään kaikissa toimintaympäristöissä. EU:n strateginen kompassi on ollut ja Naton konsepti tulee niin ikään olemaan tärkeä askel EU-Nato-yhteistyön vahvistamiseksi. Varapääsihteeri Geoanăn korosti EU:n ja Naton synergioiden ja täydentävyyden merkitystä: *single set of forces* on ohjaava periaate. Suomi ja Ruotsi vahvistavat tätä elementtiä. EU:ssa ja Natossa ei ole kyse kilpailusta, vaan kahden toimijan yhteistoiminnasta erilaisilla vastuilla. Euroopan puolustusteollisuuden vahvistaminen on todella tärkeää. Keskustelussa korostui, että lyhyellä aikavälillä tavoitteena on, että Ukraina voittaa sodan. Mitään myönnytyksiä tai alueluovutuksia ei voida hyväksyä osana rauhansopimusta. Pitkällä aikavälillä tavoitteena tulee olla länsisuuntautunut vahva ja itsenäinen suvereeni Ukraina, jolla on vahvat asevoimat ja kyky puolustaa itseään. Tulee jatkaa Ukrainan puolustusvoimien uudistamista, kuten ollaan tehty vuodesta 2014. Tässä tulee olla selkeä EU:n ja Naton strateginen prosessi. EU:n ja Naton kolmatta yhteisjulistusta valmistellaan jo resilienssin, uusien ja murroksellisten teknologioiden, avaruuden sekä ilmaston ja puolustuksen kysymyksissä. Allekirjoitus on tavoitteena Madridin huippukokouksen jälkeen.

Putin ja muut vastuulliset tulee saattaa kansainväliseen oikeuteen näiden rikoksista. Muun muassa NL, FR, SK tukevat kansainvälisen rikostuomioistuin ICC:n tutkintaa Ukrainassa Osa jäsenmaista korosti, että Venäjä-pakotteita tulee laajentaa energiaan ja aina liikennepolitiikkaan. Länsi-Balkan tukeminen samanaikaisesti on erittäin tärkeää. Venäjän toimet ovat osa suurempaa globaalia järjestystä.

Keskustelussa korostui myös, että EU-tasolla tulee saada nopeita ratkaisuja siihen, miten vastataan jäsenmaiden akuuttiin tarpeeseen. EPF-takaisinmaksut tulee saada heti toimeenpanoon, koska viivästykset heikentävät EU-maiden kykyä palauttaa omaa puolustuskykyään niiden materiaalien osalta, joita Ukrainaan on toimitettu. **Euroopan unionin sotilasesikunnan pääjohtaja Bléjean** kertasi EPF-mekanismin toimintaa.

Komissaari Breton korosti niin ikään EU-Nato-yhteistyön kehittymistä. Suomen ja Ruotsin liittyminen Natoon vahvistaisi tätäkin. Toimet ovat olleet yhtenäisiä ja on löydetty selkeät yhteistyön muodot ja vastuut. Hybridiuhkat, kyberpuolustus, avaruus ja mm. humanitaarinen apu ovat tärkeitä teemoja jatkossa. Komissio julkaisee huomenna puolustusinvestointipuuteanalyysinsa ja tämä on tärkeää myös Naton puolustuksen ja pelotteen vahvistamiselle.

Euroopan puolustusviraston johtokunta ministerikokoonpanossa

EU:n puolustusministerit kokoontuivat Euroopan puolustusviraston (EDA) johtokunnan kokoukseen ministerikokoonpanossa 17.5.2022. Ministerit päättivät EU:n puolustusalan innovaatiokeskuksen perustamisesta, minkä lisäksi he keskustelevat puolustuksen investointivajeista. Kokouksen puheenjohtajana toimi korkea edustaja / EDA:n pääjohtaja Borrell. Suomea edusti suurlähettiläs Hanna Lehtinen.

EDA:n pääjohtaja / korkea edustaja Borrell totesi, että strateginen kompassi velvoittaa EDA:a perustamaan puolustusalan innovaatiokeskuksen. Toiminnallisia pilareita on kolme: innovaatioiden tunnistaminen, toimijoiden opastaminen ja innovaatioiden toimeenpano.EU:n puolustusalan innovaatiokeskuksen perustaminen hyväksyttiin aiemman valmistelun pohjalta ilman keskustelua, mutta useampi jäsenmaa viittasi sen perustamisen tärkeyteen ja yhteistyöhön Naton innovaatiotoiminnan (Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic, DIANA) kanssa. KE Borrell kutsui EDAa prinsessa Ruususeksi, koska virasto tekee paljon, mutta jäsenmaiden johtajat eivät tiedä riittävästi sen työstä.

KE Borrell totesi Ukrainan sodan osoittaneen tämän hetkisten suorituskykyjen rajoitteet niin määrällisesti kuin laadullisesti sekä ampumatarvikkeiden liian vähäisen määrän. Ukrainan tilanne on täysin poikkeuksellinen, kun huomioidaan inhimillinen kärsimys sekä joukkojen ja kaluston määrä. Venäjän kalustomenetykset ovat olleet mittavia ja Ukraina on onnistunut ottamaan sitä haltuunsa. Euroopan rauhanrahastosta on allokoitu 200 miljoonaa Ukrainaan, mutta jäsenmaiden tuen määrästä ei ole tarkkaa tietoa. Ukrainan avustuksilla on vaikutuksia jäsenmaiden varastomääriin, jonka johdosta syntyy lyhyen aikavälin vajeita. Mikäli sota jatkuu, tämä voi muodostua ongelmalliseksi. Olemme valmistautuneet tulevaan sotaan ja kiinnittäneet huomiota laatuun, mutta määrään ei ole panostettu riittävästi. Jäsenmaat ovat toimineet matalamman intensiteetin kriisinhallintaoperaatioihin. Venäjän hyökkäyksen myötä tuli nopea muutos korkean intensiteetin sodankäyntiin, joka vaatii myös määrällisesti paljon kalustoa ja ampumatarvikkeita. Budjettileikkausten myötä nyt ollaan 160 miljardia alemmalla tasolla kuin vuoden 2009 taso.

EDA:n toimitusjohtaja Šedivýn mukaan EDA on investointivajeita koskevassa analyysissään hyödyntänyt suorituskykyjen kehittämissuunnitelmaa ja puolustuksen vuosittaista arviota. Analyysiin pohjalta virasto tekee kolme ajallisesti päällekkäistä toimenpide-esitystä:

1. Välittömät toimenpiteet joukkojen taisteluvalmiuden kehittämiseksi.
2. 2022-2023 alkaen seuraavan viiden vuoden painopiste tulisi olla nykyisten suorituskykyjen määrän kasvattamisessa.
3. Keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä painopiste tulisi olla suorituskykyjen vahvistamisen lisäksi modernisoinnissa, jonka vaikutus ulottuu 10+ vuoden päähän. Tutkimustoiminnan ja suorituskykyjen kehittämisen pitää huomioida laajat, korkean intensiteetin operaatiot.

EDA painottaa, että suorituskykyjen materiaalisen kehittämisen, ts. teknisten ja teknologisten näkökulmien, lisäksi em. toimenpiteissä huomioidaan pätevän henkilöstön rekrytointi, koulutus ja harjoittaminen.

EDA:n toimitusjohtaja Šedivý muistutti, että kasvaneiden budjettien myötä nyt on mahdollisuus lisätä koherenssia ja yhteishankintoja. EDA:lla on laillinen perusta koordinoida yhteishankintoja ja virasto on aiemmin tukenut yhteishankintoja esim. Carl Gustav -monitoimijärjestelmän ja panssarintorjunta-aseiden osalta. Ampumatarvikkeiden varastomäärien kasvattaminen on yksi välittömistä toimenpiteistä, mutta siihen tulee kiinnittää huomiota myös tulevaisuudessa.

Komissaari Breton ilmaisi EDA:n tehneen tärkeää työtä investointivajeita koskevan analyysin osalta. Komissiolta tulee uusia aloitteita teollisen pohjan vahvistamiseksi. Konkreettisiin toimenpiteisiin tulee ryhtyä nopeasti ja intensiteetin kasvu on huomioitava, samoin kuin mm. ilmapuolustus ja merelliset suorituskyvyt. Varastojen täydentäminen ja modernisointi pidemmällä aikavälillä ovat tärkeitä.
Jäsenmaat ilmaisivat tukensa laajasti EDA:n tekemälle analyysille ja sen pohjalta tehdyille toimenpide-esityksille eikä kriittisiä kommentteja kuultu sen osalta lainkaan.

Jäsenmaat painottivat, että EU:n tuen jäsenmaille on oltava riittävän nopeaa ja kustannustehokasta. Osa jäsenmaista piti tärkeänä puolustusbudjetteihin liittyvät EU:n tukevat toimet, kuten ALV-vapaus ja ettei puolustusinvestointeja lasketa osaksi budjettivajeita laskettaessa.

Puolustusmateriaalihankintoja on tehtävä nopeasti, mikä merkitsee hyllytavaran hankintaa. Ukrainan sodan myötä jäsenmaiden tulee paitsi täydentää varastot myös etsiä nykyistä parempia tapoja tehdä se. On selkeä tarve ja tilaisuus investoida paremmin, esimerkiksi hankkimalla samaa kalustoa. Yhteishankinnat voisivat auttaa hintojen nousun hillitsemisessä. Joidenkin jäsenmaiden mielestä yhteishankintojen ei tule olla ylhäältä alas ohjattua toimintaa eikä tukitoimien tule kohdistua vain eurooppalaiseen tuotantoon. Jäsenmaat katsoivat, että suorituskykyjä tulee kehittää laajasti huomioiden myös korkea teknologia. Investointeja tulee suunnata myös innovaatioihin ja tehdä se koordinoidusti teollista pohjaa tukien.

Useat jäsenmaat korostivat Naton kanssa tehtävän yhteistyön ja keskinäisen täydentävyyden merkitystä. Parin jäsenmaan mielestä suorituskykyjen kehittämisessä tulee huomioida myös Naton puolustussuunnittelu, sillä Natolla ja EU:lla on samoja suorituskykyjen puutealueita, joiden korjaamiseen voitaisiin hyödyntää eurooppalaisia resursseja niin jäsenmaiden kuin instituutioiden osalta.

Suomen mukaan suorituskykyjä tulee kehittää paitsi laajasti, ml. korkean intensiteetin suorituskyvyt, myös määrällisesti suhteutettuna uhkakuviin. Suomen puheenvuorossa todettiin EDA:n kolmen toimenpide-esityksen olevan oikeita ja vastaavan myös kansallisia toimia. Suomi valmistelee jo käytössä olevan materiaalin käyttövarmuuden parantamista, materiaalin ja ampumatarvikkeiden hankintoja, kertausharjoitusten lisäämistä ja puolustusvoimille lisähenkilöstöä. Nämä toimenpiteet edellyttävät puolustusmäärärahojen lisäämistä lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä. Hallitus päätti puolustusbudjetin kasvattamisesta 3.2 miljardilla vuoteen 2027 mennessä. Suomi painotti Euroopan yhtenäisyyttä, solidaarisuutta ja päättäväisyyttä. Keskustelua yhteiseurooppalaisista huoltovarmuusjärjestelyistä tulee jatkaa ja pyrkiä konkreettisiin toimiin. Puolustusmateriaalin rajallisen saatavuuden vuoksi Suomi ei pidä rahoitusinstrumentteja ratkaisuna lyhyen aikavälin haasteisiin, kun teollisuudella on haasteita vastata kasvaneeseen kysyntään ja tuotantokapasiteettia tulisi saada lisättyä. Keskipitkällä aikavälillä rahoitusinstrumentit, kuten Euroopan puolustusrahasto, vahvistaisivat EU:n teollista ja teknologista pohjaa sekä tukisivat tulevaisuuden suorituskykyjen kehittämistä.

Suomen edustajat

Suurlähettiläs Lehtinen
Uljas, Ilvesniemi, Salo / PLM
Keksi / EUE

Asiakirjat

-

Liitteet

Viite

Asiasanat	Euroopan puolustusrahasto, kriisinhallinta, puolustuspolitiikka, puolustusvirasto, puolustusvälineet, YTPP
Hoitaa	**PLM, UM, VM**
Tiedoksi	EUE, LVM, OM, PE, SM, STM, TEM, VNK